

SYLABUS PRZEDMIOTU
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2022

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Społeczne "jądro ciemności" - od kozła ofiarnego do naukowego rasizmu		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Uniwersytet Rzeszowski		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Wykład ogólnouczelniany fakultatywny		
Rok/semestr		Semestr letni		
Dyscyplina				
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Romana Kolarzowa, prof. UR		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		Dr hab. Romana Kolarzowa, prof. UR		
Wymagania wstępne		Dobra orientacja: a) w najnowszych teoriach humanistycznych; b) w zakresie i znaczeniu badań interdyscyplinarnych, obejmujących humanistykę oraz nauki społeczne.		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Celem przedmiotu jest prezentacja nowych badań w dziedzinie nauk humanistycznych, związanych z krytyczną analizą ustalonych (kanonicznych) przekazów kulturowych, obejmujących zarówno komponent teoretyczny (filozofia, od końca XIX. w. nauki szczegółowe), jak i jego implementacje w przekazach artystycznych.</p> <p>Treścią przedmiotu jest omówienie najważniejszych zjawisk w kulturze XIX i XX w., w których zsyntetyzowane zostały wątki mityczne (nieusuwalna opozycja natury i kultury, monolityczność kultury), ideologiczne (konieczność legitymizacji kontroli społecznego status quo versus uzasadnienia niezbędności rewolucji kulturalnej) i naukowe (ewolucjonizm, teorie dziedziczenia).</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.				
1.	Słuchacz orientuje się w historii zagadnień społecznych.		Wykł.	Uczestnictwo z zajęciach; pytania kontrolne; ocena ciągła.
2.	Słuchacz zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji		Wykł.	Uczestnictwo z zajęciach; pytania kontrolne; ocena ciągła.
Umiejętności Lp.				

1.	Umie wskazać zależność pomiędzy teoriami naukowymi a przekonaniem.		Wykł.	Uczestnictwo z zajęciach; pytania kontrolne; ocena ciągła.
2.	Umie wskazać obszary ideologiczne w historii nauk społecznych i humanistycznych.		Wykł.	Uczestnictwo z zajęciach; pytania kontrolne; ocena ciągła.
Kompetencje społeczne				
Lp.				
1.	Słuchacz uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych			Uczestnictwo z zajęciach; pytania kontrolne; ocena ciągła.

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
IV	30		—	—	—	0

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład on line

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Zasada: *Kultura jest tylko jedna* i jej sentymentalna "dekonstrukcja". Mity *ludu* oraz *dobrego dzikiego* – przeciwstawienie cywilizacji i stanu naturalnego.
2. Nowożytny problem z utrzymaniem paradygmatu uniwersalności kultury.
3. Kultura jako stan naturalny; Encyklopedyści, Rousseau i nowe dychotomie.
4. Konstruowanie *narodu*, odkrywanie *ludu* i przemieszczanie *dzikości*.
5. Romantyzm i fantazmat *kultury ludowej*.
6. "Przezroczyść" zachodniego systemu kastowego: system delegowania społecznych defektów do warstw podporządkowanych.
7. *SSS* Syndrom *odrażających, brudnych, złych* – znaki rozpoznawcze ułomnej kondycji i legitymizacja "praw kordonu sanitarnego".
8. *Lud*, zawsze *nieszczęśliwy*. Rewolucyjny paternalizm: projekt emancypacyjny i kolonialny.

- 9. *Outsourcing dzikości*. Orientalizacja *ludu* i infantylicyzacja *Orientu*: studia ludoznawcze.
- 10. *Dzikość serca* czyli rozważni i romantyczni trubadurzy Imperium.
- 11. Brytyjska miara doskonałości I jej adaptacje kontynentalne. . Niepokojący sekret *prosperity* – czy istnieje naturalne wytłumaczenie *naszej* wyższości moralnej.
- 12. Błogosławiona teoria ewolucji. Darwinizm społeczny i akademickie starania o usystematyzowanie gatunku ludzkiego.
- 13. Fizjonomika czyli empiryczne dowody na urodę cnoty. Nie jest piękne to, co się podoba, ale podoba się (tylko) to, co jest piękne. Estetyczny urok zalet moralnych.
- 14. Anatomia w służbie moralności, moralność w służbie polityki. Nauka w służbie ideologii. Fatalność rasy i siły dziedziczenia. Naukowe sposoby budowania porządku moralnego. Fizjonomika i dziedziczność.
- 15. Naukowy determinizm, etyczny fatalizm i polityczne konieczności czyli naukowy kostium starych mitów.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Uczestnictwo w zajęciach.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW

W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z30 studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	62
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	
LITERATURA	
Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diner D., <i>Zrozumieć stulecie</i>; Warszawa 2009; 2. Zaremba Bielawski M., <i>Higieniści. Z dziejów eugeniki</i>; Wołowiec 2011; 3. Theweleit K., <i>Męskie fantazje</i>; Warszawa 2015; 4. Taubes J., <i>Carl Schmitt – apokaliptyk w służbie kontrrewolucji</i>, „Kronos” nr 2, 2010; 5. Elias N., <i>Rozważania o Niemcach. Zmagania o władzę a habitus narodowy i jego przemiany w XIX i XX wieku</i>, Poznań 1996. 6. Lévinas E., <i>Pies albo prawo naturalne (w:) Trudna wolność</i>; Gdynia 1991; 7. Leder A., <i>Rysa na tafli</i>, fragm., Warszawa 2016. 8. Chapoutot J., <i>Nazistowska rewolucja kulturalna</i>, Kraków 2020.
Literatura uzupełniająca:	

.....
 Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
 Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej